

N:o 188.

Af Herrar M. Ahlgren och P. O. Hörnfeldt m. fl.: Om beviljandet af anslag till utdikningar och aftappningar i de nordliga länen.

Kongl. Maj:ts nu afgifna nådiga Proposition angående Statsverkets tillstånd och behof (pag. 29) vitsordar väl angelägenheten af fortfarande understöd till sådana utdikningar och aftappningar i Norrbottens, Vesterbottens, Vester-Norrlands, Jemtlands, Gefleborgs och Stora Kopparbergs län samt Elfdals, Fryksdals, Jösse och Nordmarks häradet af Wermlands län, som hufvudsakligen afse att förminska frostländigheten inom dessa orter, men inskränker det härtill för år 1870 äskade anslag från hvad sednaste Riksdagar beviljat, 120,000 R:dr, till hälften deraf eller 60,000 R:dr att utgå under enahanda vilkor, som för närvarande finnas bestämda.

Af det bifogade och återopade Statsråds-protokollet för civilärenden (pag. 30 & 31) erfares vidare, att ansökningar om bidrag till dylika utdikningar, åtföljda af utarbetade planer, finnas hos Styrelsen hvilande för tillsammans 134 aftappningsföretag, beräknade till en arbetskostnad af icke mindre än 1,032,521 R:dr 33 öre.

Missförhållandet emellan det sålunda ådagalagda behofvet och det ifrågasatta anslaget till dess afhjelpande är ögonskenligt. De hvilande ansökningarne hafva till icke ringa del inkommit för några år tillbaka, men i anseende till hittills beviljade anslags otillräcklighet ännu icke kunnat bifallas. Anslagets ytterligare inskränkning aflägsnar ännu mera utsigten till bekommande af det understöd, under förhoppning hvaraf ofta ganska dyrbara undersökningar blifvit bekostade, företrädesvis just af dem, som mest äro utsatta för frostens härjningar. Sådana enskildes missräkningar och lidanden må dock här endast i förbigående antydast. Ur Statens synpunkt böra andra omständigheter komma under öfvervägande.

Det är en redan bekräftad erfarenhet, att afdikningar icke blott af större vattensjuka trakter utan äfven af de mindre frostnäten, som i mängd förekomma inom norra länen, omedelbart efter deras fullbordande och långt innan de afdikade markerna kunnat blifva tjenliga för någon odling, hvar och en i sin mån, så full-

komligt uppfyllt sitt hufvudsakliga ändamål, att mer och mindre närgränsande odlade lägenheter, hvilka förut vid hvarje ogynnsam temperaturförändring hemsökts af frostskador, sedermera befunnits deremot lika tryggade som andra inom orten af ålder väl ansade tegar. Den enskilda och statsekonomiska nyttan och angelägenheten af dessa arbeten kan följaktligen icke vidare betviflas. I samma mån afdikningsarbetena hinna fortgå, skola ock verkningarne deraf allt mera utsträckas och kraftigt bidra till de nu vanlottade norra länens betryggade utkomst och förkofran.

En annan icke mindre väsendtlig omständighet, som af sakens natur och erfarenhet bekräftas, förtjenar härvid synnerlig uppmärksamhet: den nemligen att dessa afdikningsarbeten hvarken hafva till ändamål eller följd att omedelbart bereda nya odlingslägenheter, som i en förväntad direkt afkastning ersätta jordegaren afdikningskostnaden, såsom vanligen i mellersta och södra Sverige är förhållandet; men att deremot den fördel, som frostländighetens undanrödjande medför, ingalunda är begränsad till det eller de hemman, inom hvilkas område den afdikade frostförande marken är belägen, utan äfven och stundom hufvudsakligen kommer andras egor till godo. Vid dessa förhållanden kan man svårligen förvänta en sådan sjelfupppoffring af den ene jordegaren eller en så endrätig samverkan emellan flere, att den förre skulle på egen bekostnad verkställa arbeten, af hvilka han ensam icke kunde vänta motsvarande fördel, eller att de sednare skulle egna något kraftigare bidrag till afdikning af en jord, i hvilken de icke ega någon del. Både ändamålet med och omständigheterna vid dessa arbeten betinga således Statens mellankomst med bidrag, som möjliggöra arbetenas utförande på en gång till enskildt och allmänt gagn.

Nu är detta visserligen i principen erkänt såväl genom de anslag, hvilka senaste Riksdagar för ändamålet beviljat, som ock genom Kongl. Maj:ts omförmälda nådiga Proposition; men vid företag af den omfattande betydelse, som de ifrågavarande, och för hvilka man har allt skäl att söka vidmagthålla ett allmänt och lefvande intresse bland den stora mängden obemedlade jordbrukare, är det för ändamålet visserligen icke nog, att i principen göra medgifvanden, som sakna en motsvarande tillämpning; och såsom sådan lærer svårligen kunna anses det nu ifrågasatta anslag, som, fördeladt på mera än sex af rikets vidsträcktaste län och den stora mängden af förberedda, dyrbara och angelägna arbeten, måste blifva alltför obetydligt. Det är fastmera fara värdt, att den väckta hågen och benägenheten att göra stora enskilda ansträngningar för dessa viktiga arbetens bedrifvande, emot jemförelsevis ringa statsbidrag, genom en alltför stor, om ock tillfällig, inskränkning af dertill anvisade medel, skall åter förfalla till denna modlösa översamhet, som svåra pröfningar och förgäfves vidtagna kraftansträngningar så lätt alstra.

Enligt vår på noggrann kännedom om dessa förhållanden grundade öfvertygelse, bjuder Statens samma intresse, att den uti ifrågavarande rigtning vaknade företagsamheten hålles vid full lifaktighet och, så långt tillgångar möjligen medgifva, oafbrutet understödjdes; och då de bittra lidanden och de betydliga undsättningsbidrag,

som frostskaorna i Norrland föranledt, ännu äro i friskt minne, våga vi hysa den förhoppning, att Riksdagen varmt behjertar denna viktiga angelägenhet och äfven nu beviljar samma anslagsbelopp, som tillföre, eller 120,000 Riksdaler, hvarom vi vördsam- samt anhålla.

Stockholm den 27 Januari 1869.

<i>M. Ahlgren.</i>	<i>P. O. Hörnfeldt.</i>	<i>P. Engman.</i>
<i>Axel Lundström.</i>	<i>Aug. Danielsson.</i>	<i>L. J. Fahlander.</i>
<i>Z. Grape.</i>	<i>Olof Nilsson.</i>	<i>Pehr Pehrsson,</i> från Gefleborgs län.
<i>Pehr Ericsson,</i> från Gefleborgs län.	<i>John Norén.</i>	<i>Ol. Östling.</i>
<i>F. W. Åman.</i>	<i>Jan Andersson.</i>	<i>A. M. Myrtin.</i>
<i>C. Ocklind.</i>	<i>Gustaf Hæggström.</i>	
<i>Eric Ersson,</i> från Jemtlands län.	<i>Nils Larson.</i>	

N:o 189.

Af Herr M. Ahlgren: Om upphörande af bevillningsafgift för stämpling af tidningar, samt andra periodiska skrifter och tryckta afhandlingar.

Sedan genom Kongl. Brefvet den 15 December 1820 blifvit bestämdt, att alla så väl i hufvudstaden som i landsorten utkommande dagblad derefter fingo med posten afsändas mot ett nedsatt. porto, beräknadt till en åttendedel af hvad för bref — enligt gällande posttaxa — betaltes, så förekom vid 1823 års riksdag till behandling hos Rikets Ständer en af Herr A. von Hartmansdorff väckt motion, hvarutinnan